

Συνέδριο Σχολικής Εκπαίδευσης eTwinning

«Εκπαίδευση για την Πολιτότητα»

Λοΐζος Συμεού
Καθ. Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης
Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου
Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων

Συνέδριο Σχολικής Εκπαίδευσης eTwinning

«Εκπαίδευση για την Πολιτότητα»

«Πολίτες του κόσμου, μαθητές και μαθήτριες της Ευρώπης:
το σχολείο ως κοινότητα δημοκρατίας και ενεργούς συμμετοχής»

Γιατί Πολιτότητα — Γιατί Τώρα

- Δημοκρατία υπό πίεση, πόλωση, αμφισβήτηση θεσμών
- Παραπληροφόρηση & ταχύτητα διάχυσης «ειδήσεων»
- Κλιματική κρίση, ανισότητες, κοινωνική συνοχή
- Νέοι μετασχηματισμοί χωρίς κοινό πλαίσιο αξιών

Το Κεντρικό Ερώτημα

- Τι σημαίνει σήμερα «είμαι πολίτης»;
- Δικαιώματα + υποχρεώσεις στην πράξη
- Συμμετοχή, ευθύνη, κοινό καλό
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα

Πολιτότητα: Από τη Γνώση στο Βίωμα

- Δεν είναι μόνο «μάθημα» — είναι τρόπος ζωής
- Καλλιεργείται με εμπειρίες και σχέσεις
- Ενεργός συμμετοχή αντί παθητικής αποστήθισης
- Δημοκρατία ως καθημερινή πρακτική

Το Σχολείο ως Κοινότητα (όχι εξεταστικό κέντρο)

- Τάξη = μικρή κοινωνία μάθησης
- Διάλογος, συνεργασία, αλληλοσεβασμός
- Χώρος όπου «η φωνή μετρά»
- Μάθηση με νόημα για τον μαθητή

Δημοκρατική Κουλτούρα: τι οικοδομούμε;

- Ανθρώπινα δικαιώματα και αξιοπρέπεια
- Συμμετοχή και κράτος δικαίου
- Κοινωνική συνοχή & αλληλεγγύη
- Συμπερίληψη ως καθημερινή στάση

Θεσμικό/Ευρωπαϊκό Πλαίσιο

- Εκπαίδευση για πολιτότητα ως ευρωπαϊκή προτεραιότητα
- Κοινές αξίες και δημοκρατικός πολιτισμός
- Σύνδεση με εθνικές εκπαιδευτικές πολιτικές
- Η πολιτότητα ως «κεντρική αποστολή» σχολείων

Η Ευρωπαϊκή Διάσταση στην Πράξη

- Ενότητα μέσα στη διαφορετικότητα
- Διαπολιτισμικός διάλογος ως δεξιότητα ζωής
- Ανάπτυξη ενσυναίσθησης και αμοιβαίου σεβασμού
- Συνεργασία πέρα από σύνορα

Το eTwinning ως Καταλύτης

- Συνεργατική μάθηση με πραγματικούς εταίρους
- Αυθεντικές αποστολές/έργα, όχι «ασκήσεις»
- Συνδημιουργία, συνεννόηση, κοινά προϊόντα
- Ευρωπαϊκή ταυτότητα χωρίς αποκλεισμούς

Παράδειγμα 1: AI & IoT – Let us save Birdie's Tree!

- Τεχνολογία με κοινωνικό/περιβαλλοντικό σκοπό
- Συνεργασία και λύσεις πέρα από σύνορα
- Ευθύνη προς το κοινό αγαθό
- Μάθηση → δράση

Παράδειγμα 2: "STEAM & Inclusion: Building Bridges for a Diverse Tomorrow"

- Ισότιμη συμμετοχή όλων των μαθητών
- Συμπερίληψη = δημοκρατία στην τάξη
- Ενδυνάμωση, αποδοχή, ανήκειν/belonging
- Δικαιοσύνη στην εκπαιδευτική εμπειρία

Ο Ρόλος της/του Εκπαιδευτικού

- Ο εκπαιδευτικός ως «καρδιά» της δημοκρατικής κοινότητας
- Κλίμα εμπιστοσύνης και ασφάλειας
- Ενθάρρυνση φωνής, ακρόαση, δίκαιη παρέμβαση
- Συμπερίληψη στην πράξη, όχι στη θεωρία

Δημοκρατία στην Καθημερινή Σχολική Ζωή

- Συμμετοχικές αποφάσεις στην τάξη/σχολείο
- Ενεργοί ρόλοι & υπευθυνότητες μαθητών/τριών
- Δίκαιοι κανόνες συνύπαρξης
- Διάλογος μετά από συγκρούσεις/λάθη

Κριτικός Εγγραμματισμός & Πληροφορία

- Από την πληροφορία στην τεκμηρίωση
- Πηγές, αξιολόγηση, παραπληροφόρηση
- Επιχειρηματολογία με σεβασμό
- Σκέψη πριν από «κλικ/κοινοποίηση»

Το Σχολείο που Θέλουμε

- Από την υπακοή → στη συμμετοχή
- Από τον φόβο λάθους → στη μάθηση/δοκιμή
- Από την ομοιομορφία → στη συμπερίληψη
- Από το «σιωπή» → στο «έχεις λόγο»

Μαθητές και Μαθήτριες με Πολλαπλές Ταυτότητες

- Τοπική: κοινότητα και γειτονιά
- Εθνική: πολιτισμικές ρίζες
- Ευρωπαϊκή: κοινές δημοκρατικές αξίες
- Παγκόσμια: ευθύνη για τον πλανήτη

Πρόσκληση σε Δράση

- Η δημοκρατία βιώνεται, δεν αποστηθίζεται
- Η τάξη είναι ο πρώτος θεσμός εμπιστοσύνης του παιδιού
- Οι μαθητές/τριες είναι πολίτες από σήμερα
- eTwinning: ένα παράδειγμα δρόμου για συνεργασία, αξίες, κοινό μέλλον

